

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT—FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND 3, O., TUESDAY MORNING, NOVEMBER 6, 1945

LETO XLVIII—VOL. XLVIII

Nekaj novic iz domovine Predsednik Truman svari delavce in delodajalce naj se poravnajo

(Dopisni urad Gorica (RUG-8, oktobra 1945))

Preusmeritev šolskega pouka v DFJ—

Ljubljana, 4. oktobra. — Začele so se kazati prve nove smerice za šolski pouk v osnovni in srednji šoli. Tokrat samo nekaj dejstev:

Verouk se bo počel po dve uri tedensko, toda le kot prost predmet in izven programa. Pri vpisu morajo starši izjaviti, ali bo otrok obiskoval verouk ali ne. Mnogo jih je iz strahu izjavilo, da ne. Taki si najčeje mislijo, kaj bi se izpostavljali, saj ga bo doma mati prav toliko naučila verših resnic kot bi jih izvedel v šoli. V tretjem gimnazijskem razredu naj se pri prirodopisu otroci pouče o razvojni teoriji s posebnim poudarkom, da je treba iztrebiti bajko o božjem izvoru človeka.

Pri zgodovini naj se ob vsaki primerni priliki poudari kvirni vpliv duhovščine na narodno kulturo.

Razmere na Tolminskem —

Tolmin, 2. oktobra. — Iz tukajšnjih hribovskih vasi prihaja semkaj vedno pogosteje vesti o nezadovoljstvu z novimi razmerami. Ljudje so začeli javno kazati, da jim partizanstvo preseda. Prav zato se je oblast začela živahneje zanimati za nezadovoljstvo. Tisti, ki so doslej bolj malo dali za OF, morajo prispevati za razne potrebe kar veliko v blagu ali denarju. Nekaterim so vzeli kar po tri lare živine. Davki naraščajo, denarja je vedno manj, zaslužka ni nikakega. Ljudje se sprašujejo s strahom, kako dolgo bo še to trajalo.

Novi vzgojni ukrepi v Ljubljani—

Ljubljana, 4. oktobra. — Od šole in vzgoje, mladine skušajo odrinuti vse, kar po njihovem mnenju kvari naravno vzgojo, to so pred vsem vsi kat. vzgojitelji in redovnice. Šolskim sestram bodo zaenkrat pustili ljudsko šolo, vendar pod tujo upraviteljstvo in referentom. Sestre morajo sedaj tako kot vse druge učiteljice obiskovati nostrifikacijski tečaj. Sele po dovršenem tečaju bodo odločili, kdo sme poučevati in kdo ne. Od sester so sprva zahtevali, da slečejo redovno obleko, nakar da jih bodo razmestili po raznih šolah. Sedaj so popustili toliko, da jim bodo pustili poučevati v redovnih oblekah in na njihovih šolah, vendar pod strogim nadzorom, ki naj ima namen obseči, da se bo učni načrt točno izvajal.

Beneška Slovenija—

Čedad, 5. oktobra. — Po naših krajih še vedno krožijo oboženi partizani. Ljudstvo pa se jih je naveličalo in je odločno proti OF. To okolnost izrabljajo Italijani, ki skušajo prikazati, da je ljudstvo na sploh proti Jugoslaviji. Temu pa ni tako, kar se objektivni opazvalec razmer lahko vsak hip pouči pri preprostih ljudeh in pri inteligenci po raznih krajih Beneške Slovenije, tako pri Sv. Ivanu v Landru, pri Sv. Lenardu, pri Sv. Petru ob Nadiži, pa tudi v Čedadu samem. Mnogi duhovniki in svetni inteligenti se borijo za uvedbo slovensčine. V tej stvari so našli razumevanje celo pri videmskem prefektu. Nekateri so se obrnili tudi do mini-

sterskega predsednika Parrija, ki v nekem pismu zatrjuje, da so časi, ki so trajali 25 let, za nami ter da se strinja s težnjami beneških Slovencev v smislu poročila videmskega prefekta.

Smrt župnika Piska—

Gorica, 7. oktobra. — Sedaj je ugotovljeno, da je bil č. g. župnik Pisk umorjen v Tribuši. Tu je bila usmrčena tudi akademikarka Anica Černe, ki so jo ujeli partizani leta 1944 pri Renčah in našli pri njej nekaj četniškega propagandnega materiala.

Strahote grgarskih jam—

Grgar, 5. okt. — Po podatkih iz zelo zanesljivih virov so se izkazale vesti o grgarskih "fojbah" žal za resnične. V tukajšnji okolici poznamo tri take jame. Ena je v bližini grgarskega pokopališča. Sem so zmetali kakih 30 tolminskih domobrancev. Fantje, ki so jih živé pometali v jama, so bili še precej časa živi, kajti celo noč in še dlje je bilo čuti obupno vpitje iz jame. Dva so potegnili partizani naslednji dan še živa ven. Eden je bil doma iz Zetolmina. Privedli so ga kasneje v Tolmin in ga ustrelili. To jama so partizani pozneje pokrili z vejami in nanje nametali zemljo. Za vse to so številne priče na razpolago.

Večja taka jama je med Ravnicami in Trnovim. Zadnji čas je spregovorilo več prič, ki so povedale, da je bilo v to jama zmetanih okrog 650 ljudi. Bilj so to po večini Goričani, ki so jih pripeljali iz goriških zaporov. Med drugimi je bil v to jama vržen tudi polkovnik Tonči Kokalj. Nekateri so metali v jama žive, druge so površno ustrelili in jih nato pahnili v luknjo. Domačini so okoli te jame več časa opazovali sledove krvi ter našli nekaj molitvenikov in rožnih venecov. Šele prvi dež je zbrisal sledove krvavih dogodkov. Da bi zbrisal vso sled, so partizani vhod v jama minirali, misleč, da bo obrobno kamenje odprtno zakrilo. Učinek je bil pa baš nasproten, kajti vhod v jama se je še bolj razširil.

Za vse te jame smrti in tudi za strahote, ki so se dogajale meseca maja ob njih, so na razpolago številne priče.

Skrunjenje grobov—

Lom, 5. okt. — Neki prisilni mobiliziraneec, po rodu Hrvat, ki je nekaj časa bil dodeljen partizanski edinici v Lomu, se je napram nekemu znancu izrazil, da je zanj najhujše delo to, da mora odkopavati mrliče ter jim nato rezati nosove in ušesa ter izkopavati oči. Pravil je, da jih partizani nato slikajo ter razstavljajo, češ, taki so ravnali domobranci s partizanskimi borci.

DELAVCI PRI GOODYEAR SO PROTI 8 UR DELA

Akron, O. — Večje število delavcev pri Goodyear Tire & Rubber Co. je pustilo delo in odšlo v protest, ker je podjetje vpeljalo 8 ur dela na dan. Ko so dodelali 6 ur, so odšli domov. Vladni zastopnik je zadnji teden določil, da sme podjetje vpeljati 8 urni šilt vsaj do 1. februarja zaradi pomanjkanja delavcev v nekaterih oddelkih.

Washington, 5. nov. — Predsednik Truman je povedal danes zastopnikom industrije in delavcev, da morajo rešiti svoje sporne zadeve, ker dežela ne more trpeti sporov v času, ko moramo začeti s povojno produkcijo.

Predsednik je govoril 18 zastopnikom industrije in prav toliko zastopnikom delavstva, ki so se sestali tokaj h konferenci, da najdejo pot, po kateri bi se ustavilo spore in stavke v industriji. Mr. Truman je povedal tem zastopnikom, da ameriški narod ne gleda rad sporov v industriji, ki ovirajo pot k prosperiteti, zlasti še, ker sta obe stranki "svečano obljubili," da bosta sodelovali z vlado.

Predsednik je omenil, da je

dežela v skrbeh zaradi tega in pričakuje, da delavstvo in industrija najdejo širokopotezno in trajno podlago za mir v industriji in to brez vladne kontrole.

Predsednik je predlagal konferenci, naj se zedinijo na sledečih poglavitnih točkah:

1. Odkrito kolektivno pogajanje s trdno voljo, da se doseže pošten sporazum.
2. Ako pogajanje nima uspeha, naj se pokliče nepristransko posredovanje, da se doseže sporazum na bazi dokazanih faktov.
3. Da se obe stranki zavežeta držati se točno doseženih sporazumov.

Konferenca se vrši v avditoriju delavskega oddelka vlade. Zunan pred poslojtem se je pojavila piketna straža neodvisnih

unij, ki niso bile pozvane, da pošljejo svoje zastopnike na zborovanje. Ko je došel na konferenco John L. Lewis, predsednik unijskih premogarjev, je šel skozi piketno stražo. Toda ko je došel predsednik Truman pred poslojtem, se je piketna straža umaknila, da je vstopil brez ovire.

Predsednik je rekel zborovalcem, da vlada neče narekovati niti delavstvu niti industriji, ampak da naj sami rešijo svoje sporne zadeve, ne da bi se ustavilo produkcijo.

"Čas je prišel," je rekel predsednik, "da delavstvo in delodajalci rešujejo med seboj svoje sporne zadeve po ameriškem demokracičnem načinu."

KONSERVATIVCI IMAJO VEČINO NA MADŽARSKEM

Budimpešta. — V nedeljskih volitvah je dobila stranka malih posestnikov, v kateri je zastopnik center in konservativci, ogromno večino. To so bile prve volitve v centralni Evropi po vojni.

Kot vse izgleda bo dobila ta stranka okrog 60 odstotkov vseh glasov, socialni demokratje okrog 20 in komunisti 12 do 15 odstotkov, dočim so druge stranke daleč zaidej.

Vozniki busov v 7 državah so se pridružili stavkarjem na vzhodu

Kansas City. — Voznik busov in drugi uslužbenci Southwestern Greyhound avtobusne linije so v nedeljo o polnoči pustili delo in se pridružili stavkarjem. Tako so se pridružili vozniki 7 zapadnih državah stavkarjem v 19 vzhodnih državah. Zapadne države, prizadete vsled te stavke so: Texas, Oklahoma, Missouri, Kansas, New Mexico, Colorado in Arkansas.

Vozniki vprašajo za 1 cent približka na miljo, dočim zahtevajo vozniki v vzhodnih državah .75 centa pri milji več.

Iz nobene države še ni poročil, da je blizu kak sporazum med stavkarji in avtobusnimi družbami.

V Windsor, Kanada so šli na stavko iz simpatije do delavcev pri Fordu

Windsor, Kanada. — Pri Ford Motor Co. je na stavki 10,000 delavcev že 8 tednov. Včeraj je odšlo na stavko iz simpatije do teh delavcev do 8,500 delavcev pri General Motors, Chrysler, in drugih firmah. Tako je zdaj tukaj brez dela do 20,000 delavcev.

Včeraj se je zbralo pred glavnimi vrati Ford Co. 2,500 piketov, ki so s svojimi avtomobili zaprle ceste štiri bloke daleč.

Truman ne bo obiskal tako kmalu Evrope

Washington. — Iz Bele hiše se zatrjuje, da predsednik Truman nima načrtov, da bi obiskal Evropo. Pariško časopisje je namreč trdilo, da namerava Mr. Truman obiskati spomladj Francijo.

Nove regulacije ameriške pošte za Italijo ter jug. province

Washington. — Informacijski oddelček pošte držav naznanja javnosti sledeče:

Od petka 2. novembra je vzpostavljena poštna postrežba z vsoto Italijo razen do provinc: Gorice, Trsta, Pulja, Reke in Zadra. Toda "darilni paketi" se lahko pošljejo v mesta Trst, Pulj in Gorico.

Pakete sprejema pošta do 11 funtov teže. Posamezni odpošiljatelj lahko pošlje na isti naslov v Italijo vsak teden po en paket. Dozdaj je bilo to omejeno na 4 funte in samo po en paket na mesec. Po prejšnjih odredbah se je pakete lahko pošljalo samo na Vatikan, Sicilijo in Sardinijo ter v mesti Rim in Napelj.

Darilni paketi ne smejo biti nad \$25 vrednosti.

Poštna pristojbina je 14 centov od funta. Na vsakem paketu mora biti vidno zapisano "Gift Package." Odpošiljatelj

mora navesti vsebino in vrednost pošiljke za carinski urad. Za vsak paket mora biti posebnaj izjava.

V pakete se sme deti samo take stvari kot: obleko, čevlje, šivne potrebščine, posušeno ali evaporirano mleko in milo. V paketu ne sme biti pisanega, niti tiskanega materiala, niti živil, ki se pokvarijo, nobenega tobaka, ne cigaretnih prižgalnikov ali tekočine zanje, nobenih vžigalic.

Pošta v province Gorico, Trst, Pulj, Reko in Zader je še vedno omejena samo na pisma in dopisnice, ki ne smejo tehtati nad 2 unci.

Pošiljke z zračno pošto v Vatikan in Italijo, razen v provinc Gorico, Trst, Pulj, Reko in Zader, ne smejo presegati v teži enega funta. Pristojbina za zračno pošto je 30 centov za pol unče.

BORIL SE JE NA PACIFIKU, ZDAJ SO GA PRIJELI KOT MORILCA

Kot roman se čita slučaj nekega Alberta Jones, ki je bil pred enim mesecem častno odpuščen iz ameriške armade. Služil je pri 37. obiški diviziji in je bil v bojih na Guadalcanalu, na Novi Georgiji, Bougainville in Luzonu. Na Luzonu je bil tudi ranjen. Prejel je sledeča odlikovanja: odlikovanje višnjega srca, pacifični znak, ameriški obrambni znak, vojni pehotni znak, svetinjo za dobro obnašanje, tri bronaste svetinje za boj, znak za osvoboditev Filipinov in svetinjo zmage.

Po odpustitvi iz armade je prišel v Akron in je pred 10 dnevi dobil delo pri Goodrich Co. Tje so prišli ponj detektivni in ga aretirali. Obtožen je uboja na božični večer leta 1935 v East Liverpool, Ohio, kjer je z dvema tovarišema izropal nekega mlekarja, ki se je ustavljal in so ga roparji ustrelili. Njegovo pravo ime je Clinton H. Daniels, star 32 let. Dva njegova tovariša so takrat prijeli in sta dobila do smrtne ječe, Daniels je pa izgnanil.

Iskali so ga po vsej Ameriki in končno ga je začela iskati tudi tajna policija, o kateri je znano, da zadeve ne pusti iz rok, dokler ne izsledi iskanega. Tako je tudi tajna policija zvedela, da se je Daniel vpisal v armado pod

Ameriška vlada zanika, da so marini v boju proti kitajskim rdečim

Washington. — Iz Bele hiše so včeraj odločno zanikali, da bi bil kak boj med ameriški marini in kitajskimi komunisti. Pozneje se je izjava popravila v toliko, da ni s kitajskimi komunisti v boju nobena ameriška oborožena sila.

Ta izjava je bila podana na zahtev kitajskih komunistov, da so ameriški marini napadli komuniste in da so bili ti prisiljeni vrniti streljanje, toda komunisti so se morali po eni uri umakniti premoči Amerikancev.

V Floridi so te dni zmrzovali

Miami, Florida. — Včeraj so si morali Floridčani poiskati suknje, ko je padel toplomer na 51 stopinj. Tako mrzlo ni bilo v Floridi že 35 let.

Razne drobne novice iz Clevelanda in pa te okolice

Vabilo na sejo—
Nocoj ob osmih bo mesečna seja Euclid Rifle kluba in sicer v Slovenskem domu na Holmes Ave. To je zadnja seja pred prptijo jova na zajce in fazane, zato je važno, da člani pridejo in se pogovore, kako in zakaj jih bodo.

Pismo od doma—
Mrs. Silbitzer iz Reno Ave., je prejela pismo iz Doljnega Zelenana pri Ilirski Bistrici in Kosez. Pišejo, da so doma še vsi živi. Sestra Mr. Silbitzerja pa poroča, da so njeni trije sinove artvi; eden je umrl od ran, dva pa sta bila ubita.

Odpušajo v Florido —
Mr. in Mrs. Frank Ivančič iz 15416 Saranac Rd. ter Mr. in Mrs. Anton Pirč iz 211. St. odpušajo danes v toplo Florido, tjer nameravajo ostati čez zimo. Malo smo jim nevoščljivi, nalo pa ne, pa vseeno jim želimo srečno pot in pa prav prijetno zimovanje na jugu. Mi bomo pa v zapečku do pomladi.

V zadnje slovo—
Jutri zvečer ob 7 bo seja krožka št. 3 Progresivnih Slovencev SDD na Recher Ave. Po seji se poda krožek korporativno v železov pogrebni zavod, da se članice poslove od pokojne Florence Zupančič.

Mladina vabi—
Mladinski pevski zbor SDD na Waterloo Rd. proredi v nedeljo 18. nov. opereto "V kraljestvu palčkov" pod vodstvom Ane Vadnal. Rezervirajte si to nedeljo za mladino.

Na sejo nocoj—
Članice podružnice 14 SZZ naj pridejo nocoj ob osmih na sejo v navadne prostore. Prečitani bodo računi od zadnje prireditve.

NOVI GROBOVI

Ignac Mihelčič
Central City, Pa. — Po dolgi in mučni bolezni je umrl v Windber bolnišnici na 30. oktobra Ignac Mihelčič, po domače Špeharjev iz vasi Klance, fara Stari trg pri Ložu. Bil je star 53 let. Zapušča ženo in 8 otrok, pet sinov in tri hčere, v starem kraju brata Janeza in sestro Ivano Janežič. V Clevelandu zapušča sestro Agnes Bavec, ki se je udeležila pogreba zadnjega soboto in tudi več drugih sorodnikov. Naj mu bo lahka ameriška zemlja.

Frank Besaj
V Emergency Clinic bolnišnici je umrl Frank Besaj, po domače Cesar, star 68 let, stanujoč na 15408 Calcutta Ave. Tukaj zapušča tri sinove: Franka, Maksa in Alberta, ki vsi bivajo v Kaliforniji ter nekaj sorodnikov. Rojen je bil pri Cerkljah. Tukaj je bival 42 let. Bil je član SNPJ in ZSZ. Pogreb bo v petek ob osmih iz Železovega pogrebnege zavoda na 152. cesti v cerkev Marije Vnebovzete ob 8:30 in na Kalvarijo. Truplo bo položeno na mrtvaški oder jutri popoldne, ker se pričakuje sinove na pogreb.

IZ NAŠIH NASELBIN
Chicago. — John Trojar se nahaja v bolnišnici St. Anthony, ker mu je odpovedalo zdravje.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DEBEVEC, Editor)
6117 St. Clair Ave. Henderson 0628 Cleveland 3, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland, do pošte, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, do pošte, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland, do pošte, četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po raznašalcih: Celo leto \$6.50, pol leta \$3.50,
četrt leta \$2.00
Posamezna številka 3 cente

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada, \$6.50 per year. Cleveland, by mail, \$7.50 per year.
U. S. and Canada, \$3.50 for 6 months. Cleveland, by mail, \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada, \$2.00 for 3 months. Cleveland, by mail, \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by Carrier, \$5.50 per year; \$3.50 for 6 months,
\$2.00 for 3 months.
Single copies 3 cents.

Entered as second-class matter January 5th, 1906, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

No. 259 Tues., Nov. 6, 1945

Vpliv Osvobodilne fronte rapidno pojenjuje

Pravi položaj v stari domovini kaže poročilo, ki smo ga prejeli iz Laškega na Štajerskem. Da bodo naši čitatelji, ki jih to gotovo zanima, o tem poučeni iz prve roke, priobčamo poročilo dobesedno in sicer:

Splošen znak današnje situacije je naglo propadanje vpliva in moči Osvobodilne fronte, kar je posledica zmede in brezglavosti, ki je zavladala v vseh panogah politične in gospodarske uprave. Le s pomočjo skrajnega terorja, ki ga izvaja KP potom svojih celic in po OZNI, se še morje držati režim in zadrževati popolna anarhija. Kmečko prebivalstvo se je skoro v celoti preorientiralo in lahko se reče, da je danes do 80% proti OF. Posebej velja to še za levi breg Savinje.

Nek bivši župan našega okraja, socialist po prepričanju, poroča, da je položaj tudi v delavskih revirih našega okraja ugoden ter da imajo protikomunistično usmerjeni socialisti vsaj 80% delavstva za seboj. Verjetno je ta sodba nekoliko preoptimistična, vsaj glede na razdelitev ljudstva po politični pripadnosti, dejstvo pa je, da je ogromna večina ljudstva proti OF in proti sedanjemu režimu. Vlada skuša z različnimi sredstvi spremeniti to razmerje; tako so na primer prav sedaj zaradi volilne kampanje izplačali rudarjem obljubljene mezde v celoti. Protikomunisti se po strankah ne ločimo mnogo. Vse nas veže skupni program: za Jugoslavijo proti komunizmu; za pravo demokracijo. Potrebno bi bilo več direktiv skupnega političnega vodstva doma in iz tujine. Kot demokrati upravičeno pričakujemo, da nam da londonski radio več pobude in poguma, kajti tu živimo skoro brez zaščite v večnem strahu pred ječo in smrtjo. O svobodi, demokraciji in enakopravnosti pri nas ni govora. Hvaliti ali zagovarjati naše zapadne zaveznike pomeni nezgodno zapor. Vse, ki smo ves čas vojne bili na strani Anglezov in Američanov, označujejo za belogardiste in izdajalce, ki jih tam zunaj menda še vedno smatrajo za sodelavce z okupatorjem. Vsaj tako pripovedujejo ljudje, da so Angleži izročili našim krvnikom celo vrsto domobrantskih častnikov, o katerih vemo, da so bili najboljši Jugoslovani in prijatelji; zaveznikov ter da so poznali le en cilj: osvoboditi slovenski narod izpod komunističnega nasilja in ga postaviti ob stran zapadne demokracije.

Ali je znano tam zunaj, kako si išče režim sredstev za izvedbo volitev? Tovorne avtomobile, ki jih pošilja UNRR v Jugoslavijo, prodaja vlada in jih vsiljuje privatnikom in podjetjem za drag denar. Tako je določila za okraj Trbovlje 25 avtomobilov, od katerih jih je samo Trboveljska premožna družba morala prevzeti deset.

Kakšna grozodejstva so počeli partizani, OZNA in vojska, spričujejo med drugim sledeča dejstva. Nad Hrastnikom je bilo staro naselje Hrastnik, ki se je zaradi rudniškega obrata pogreznilo ter so tam nastala globoka brezna in jame. V juniju so pripeljali tjakaj preko 4.000 ustašev in naših četnikov, jih do nagega slekli in izropali, jih brez vsake sodbe postrelili in nato zmetali v jame. Nekateri trdijo, da počiva v Hrastniških jamah preko 7.000 žrtev. Preko hrastniške doline se je čulo obupno klicanje in ječanje teh nedolžnih žrtev nad eno uro daleč. Voda iz vseh studencev pod pobočjem hrastniškega hriba je še danes neuzitna. V Hudi jami so zazidali v rudniške rove več sto ustašev in četnikov, na laškem pokopališču so jih postrelili gotovo čez 400.

Volilno gibanje je v polnem razmahu, seveda samo od strani OF in KP. Z grožnjami silijo ljudi k podpisu kandidatskih list. Zlasti iščejo sedaj vplivnejše kmete in obrtnike, sploh starejše ljudi, ki jih prej niti poznati niso hoteli. V tem važnem razdobju smo ni brez tiskarn, ker so nam jih vse izropali, smo brez časopisja, zlasti pa še pogrešamo tiskovne svobode. Iz volilnih imenikov so črtali zelo veliko veličev, sploh vse, ki se jim ne zdijo dosti zanesljivi. Kandidirati ne bo upal nihče, tudi če bi moglo priti do opozicijske liste, ker grozi za vsakim oglom smrt. Prosimo pomoči!

Preglejmo najprej svoje finance doma

Ves svet, se lahko reče, pričakuje od Zed. držav finančne pomoči. Ta naša dežela, ki jo nekateri tako radi prikazujejo kot kapitalistično, to je protidelavsko "kontro," bo morala, kot se vidi, postaviti ves svet zopet na noge. Angleži zahtevajo, oziroma radi bi dobili kakih 5 bilijonov dolarjev, Rusija vprašuje za "borih" 6 bilijonov. Potem je pa Francija, Kitajska in druge dežele, ki tudi upajo dobiti posojilo pri nas.

Predno začne naša dežela dajati taka posojila, in dala jih bo gotovo, bi bilo pametno, če bi najprej pregledali svojo finančno moč ali možnost. Ne bi bilo namreč prav, če bi nekaterim posodihi, za druge bi pa zmanjkalo. Kakor moramo imeti proračun za svoje domače vladne potrebe, tako bi morali imeti proračun glede možnosti posojil inozemstvu.

Znani finančnik Baruch je rekel, da bodo tujezemke vlade vprašale za posojilo v znesku najmanj 20 bilijonov dolarjev in 20 bilijonov je tudi za bogato Ameriko lepa vsota denarja.

Vsi vemo, da bo treba pomagati na noge tujezemskim

deželam, toda mi bi morali najprej vedeti sami, koliko lahko posodimo, da bomo lahko zmagači posojilo. Ne bi bilo prav, če bi zdaj dali nekaterim, pozneje pa, ko pridejo s prošnjami za posojilo še drugi, bi pa zmanjkalo. Kar bi morala storiti najprej naša vlada, predno začne delati posojila v inozemstvo, bi bilo to, da najprej pregleda našo finančno možnost in ob enem poizve, koliko se bo prosilo iz inozemstva. Potem bomo lahko preračunali, koliko lahko damo vsakemu, da bodo vsi zadovoljni. Volk sit in koza cela tudi v Ameriki ne gre, ker tudi ameriški davkoplačevalec more zmociti samo toliko in nič več.

BESEDA IZ NARODA

Vsakemu, ki ima srce, se morajo smiliti

Ely, Minn. — Priloženo vam pošiljam \$10 za slovenske begunce. Saj človek ne more imeti srca, da bi jih prezrl, ki so taki reveži. Dosti sem že dala poprej in tudi obleko in v denarju.

Veste, nekateri časopisi pišejo tako, drugi drugače, komunisti pa zopet po svoje. Vse to sem brala in me je tako zmešalo, da sem rekla, da ne dam nič več, dokler ne bom trdno prepričana, kaj je res in kaj ni in da bom gotovo vedela, kam gre denar, ker za komuniste jaz ne dam nič.

Saj bi rada dala več, pa smo tako nesrečna družina. Poprej ni bilo nobenega dela za nas, zdaj pa delajo, pa bo menda zopet kmalu čas, ko ne bo nobenega dela. Včasih se mi zdi, da bolj ko je človek pošten, manj kredita ima. Nekateri ne gledajo na srce, ampak samo na namazan jezik.

Jaz sem morala trdo delati od mladih nog. Ko sem bila stara 8 let, so mi umrli oče. Pa sem morala iti služiti k tujim ljudem. Tisti, ki ste poskusili, kaj se pravi jesti tuj kruh, že veste. Zato pa tudi lahko čutim z reveži.

Dekla je bila zadnja pri hiši, zadnja pri skledi in pri kruhu, pa prva pri delu. Domača dekleta se niso nikdar z deklinami družila, prav tako fantje ne. Nekeč sem zbolela na nji, da so me morali peljati domov. Pa je gospodinja drugi dan po kuhinji vpila, da jaz crkam v kambri, ona pa da mora delat. Videla sem, da posel doma nima nobene pravice, pa sem se namenila v Ameriko, o kateri sem slišala, da je tam pravica za vse. Imela sem toliko denarja prihranjenega, da je bilo za pot. Ker sem rada delala, sem kmalu vzela bor-darje na hrano in stanovanje. Kmalu sem si kupila kravo in redila prašiče. Prodala sem nekaj mleka in mesa je bilo doma. Ščasoma sem jih kupila še več in tri leta sem imela kar pet krav. V tem času sem se omožila, otroci so rasli in začeli pomagati. Nekateri ljudje so nam bili nevoščljivi, posebno naši rojaki. Za sosedo smo imeli Italijane, ti so bili pa res dobri ljudje in so nam ob vsaki priliki pomagali. Tako nam je šlo nekaj časa vse po volji in kar dobro smo izhajali.

Kar naenkrat nam je pa začelo hoditi vse narobe. Krave so nam zbolele in najboljši živinozdravnik ni vedel, kaj je z njimi. To nas je spravilo skoro ob vse. Od leta 1925 se nisem bila vesela. Morda sem se včasih zasmejala, toda moje srce je bilo vedno žalostno.

Leta 1932 se je pa mož pobil na glavo, da je moral biti dve leti v umobolnici, potem sem ga pa vzela domov. Imeti v hiši bolnega moža, pet otrok pa nobenega dela, niso majhne skrbi. Toda ostala sem trdna, vsaj zaradi otrok.

Moža sem morala zopet poslati v umobolnico, kjer je že 5 let. Sedaj mi mora pa kompanija plačevati, kar zopet nekaterim ni prav. Je že tako na svetu. Jaz pa ostajam doma, ali pa grem v cerkev, kjer se z molitvijo tolažim.

Kar nekam odleglo mi je, da

sem se vam nekoliko izpovedala o mojem življenju, zato mi cenjene bralke gotovo ne bodo zamerile. Ker je bilo vse moje življenje ena velika bolečina, zato se mi tudi tkao smilijo slovenski reveži, ki se potičejo po svetu pri tujih ljudeh, pa jih celo nekateri naši lastni rojaki tukaj, ki imajo vsega dovolj, zaničujejo in jih celo obkladajo s psokami. Pomagajmo jim vsaj mi drugi, ki imamo še srce za trpečega rojaka, ki si ni sam kriv nesrečne usode. Vas vse skupaj pozdravljam.

Frances Koprivnik.

Zahvala

Ne morem drugače kakor ubogati moje sestre članice Zveze Oltarnih družest, ki mi naročajo, da se prav lepo zahvalim v imenu vseh članic, našemu častitemu, duhovnemu vodji, ki nam je poskrbel tako lepo molitveno uro od 3 do 4 predzadnje nedelje popoldne. Zelo so bile vse zadovoljne in navdušene, kajti lepo je odmevala slovenska molitev in lepo slovensko petje čeprav v angleški cerkvi.

Prisrčna zahvala in stokrat Bog plačaj č. g. kanoniku za prelepi govor, ki nam ga je podal v cerkvi. Prav tako tudi prav lepa hvala Rev. Tomcu od fare Marije Vnebovzete za navzočnost. Lepa hvala tudi pevkom od fare sv. Lovrenca, ki so tako lepo prepevale in v njih vsa cerkev, ki je bila napolnjena do zadnjega kotička, čeprav ni bilo posebne reklame za to.

Naše žene in matere, članice društva sv. Rešnjega telesa se zavedajo, da le v molitvi dosežejo, kar jim srca želijo, ker Jezus, ki je v Presvetem Rešnjem telesu vselej usliši naše prošnje, posebno pa še v veliki skupni molitvi. Ker je bil predzadnje nedelje tudi praznik Kristusa Kralja, je bila v vseh srčih velika prošnja: Kristus kraljuj, Kristus zmaguj, celi svet Ti gospoduj in podelj nam mir!

Se enkrat iskrena hvala vsem in Bog plačaj!

Katherina Roberts, preds.

Čestitke novoporočencema

Newburgh, O. — V sredo 7. novembra stopita v cerkvi sv. Lovrenca pred oltar dva naša mlada prijatelja, da si obljubita zakonsko zvestobo do groba. Fa si jih oglejmo, kdo sta. Srečni ženin je sin poznane in pionsarske družine Mr. in Mrs. John Ferfolia.

Oče je doma iz fare Dobrnice in mislim, da mati tudi, ženin Anton Ferfolia je priljubljen pri starejših in pri svojih sovrstnikih. Še kot fant je podjeten in je začel trgovino na 3517 E. 93. St., kjer ima vso moško opravilo v zalogi.

Nevesta, Mary Ann, pa je hčerka poznane trgovske družine John Strekal iz 3592 E. 82. St. Upamo, da bo ko še žena v trgovini, da bosta svojo zalogo pomnožila in vpeljala v trgovino tudi opravilo za ženske. Mary Strekalova se je mnogo udeleževala v društvih, posebno je bila aktivna v dramatički. Velikokrat smo jo videli na našem odru v slovenskih igrah. Vselej smo bili prav zadovoljni z njo in njenim nastopom.

V novem zakonskem stanu vama, mlada prijateljca, želim vso srečo. Kakor sta bila v samskem stanu vedno prijazna in postrežna, vem da bosta tudi v

zakonu srečna. Bog, v katerega sta zaupala v mladosti, naj vaju tudi nadalje vodi, da v krogu družine dočakata še stara leta. Ako pa pridejo težave, katere se v zakonskem življenju kaj rade pridružujejo, imejta pogled na sv. razpelo. On, ki visi na križu, je veliko trpel in umrl za nas le zato, da je odrešil nas in ves svet.

Vsem, kateri smo prosti na njihji poročni dan pa priporočam, da se udeležimo poročne maše v sredo ob devetih v cerkvi sv. Lovrenca, ter zmolimo očenaš za srečo novo poročencev.

J. Resnik.

Nekoliko o shodu v SND

O shodu ameriških partizanov, v nedeljo 21. kotobra v SND se mi sprva ni zdelo vredno kaj poročati. Zaneslo je bilo tja tudi mene in sicer iz samega firbca da bom slišal, kako se bo zopet navduševalo in lagalo, kot je to že njih navada. Šele sedaj, ko sem pa vse dobro premislil, se mi pa zdi vredno, da se k temu vseeno malo oglašim, kar pač vsebuje poročilo celega shoda, ki v splošnem ni bil kak slovenski shod, ker ni bilo nobenega slovenskega govora temveč le par angleških in par v hrvaškem jeziku.

Vsi govorniki so povzdigovali "demokracijo" in "svobodo" pod Titovim režimom in Tita omenjali kot "jednega največjih ljudi danes na svetu."

Kar mislim pa tudi poudariti je pa to. Govornik Hrvat ali Srb, je omenjal reakcijo in "crne sile," to je, vse one, ki ne simpatizirajo s partizani, za katere je trdil "da oni sami znadu, da lažu." To je kar se od naše nasprotni strani trdi, ravna in dela, da je namreč v sedanji Titovi Jugoslaviji komunistični teror, ne pa kakšna demokracija in svoboda in da naši begunci niso nobeni izdajalci. Kar pa ni nobena laž, ampak je laž nasprotno, laž partizanov, katero se oni upajo trdit svojim lahkovernim in slepim ovčicam. In to delajo kljub temu, da je tako jasno kje in kaj je resnica. Laž, katero so takoj na shodu sami dokazali, da ne le "oni sami znadu, da lažu," temveč da to ve vsak, ki ima le trohico pameti in razsodnosti.

Ker takoj, ko so trdili to laž "da kakšna demokracija in svoboda je zdaj v Jugoslaviji in da je danes Tito, eden največjih mož na svetu," so navzočim dali na znanje dejstvo, da Amerika namerava prekiniti diplomatske odnose s Titovim režimom v Jugoslaviji. S tem so dokazali, da je vse laž, kar trdijo o "demokraciji in svobodi v Jugoslaviji in o enem največjih mož na svetu." Ker, zakaj bi vendar drugače Amerika nameravala s sedanjo vlado Jugoslavije tako postopati, če bi ista bila v resnici tako demokracijska in bi v Jugoslaviji vladala taka svoboda in bi bil Tito res eden največjih mož na svetu?

Tako torej lažejo očitno oni, kateri drugim očitajo laž. Boljšega odgovora na vse njihove laži bi ne mogel nihče drugi dati, kot so ga dali oni sami s tem, ko so povedali to namero Amerike glede Titove "demokracije" svobode v Jugoslaviji.

T. Hrabroslav.

Naši begunci

Spodaj prinašamo imena beguncev, ki so bežali pred komunističnim terorjem iz svoje domovine. Vsi ti se nahajajo sedaj na Koroškem. Navajamo kraj, odkoder so doma, ime in priimek ter leto rojstva.

Iz LJUBLJANE so sledeči:

(Nadaljevanje)

- Furlan Milena, 1898.
- Gaberc Kazimir 1927
- Gracner Hinko, 1905
- Gracner Stanislava, 1915
- Grad Pavla, 1885
- Grad Darinka, 1908
- Grad Majda, 1915
- Gazvoda Jože, 1908
- Gazvoda Franciška, 1927
- Gazvoda Martin, 1934
- Gazvoda Bogomir, 1935
- Grčar Ana, 1891
- Grčar Anica, 1921
- Gaberc Tomaž, 1929
- Gašperlin Marjan, 1927
- Graf Franc, 1894
- Gašperlin Terezija, 1913
- Grapar Danica, 1910
- Grapar Stasi, 1940
- Geratič Mirko, 1903
- Grebensek Slavko, 1909
- Gričar Franc, 1917
- Godnič dr. Jože, 1889
- Gognavec Ludvika, 1908
- Gognavec Marija, 1929
- Gognavec Alojzij, 1932
- Gognavec Ludvik, 1933
- Gognavec Frida, 1935
- Gognavec Ernest, 1937
- Gognavec Herta, 1939
- Gognavec Terezija, 1941
- Gognavec Viktor, 1942
- Golmajer Ciril, 1894
- Gomiršek Marija, 1922
- Gospodarič Ferdo, 1904
- Groznič Ana, 1928
- Gostinčar Janez, 1924
- Golob Roza, 1912
- Gustin Jožef, 1919
- Habjan Andrej, 1895
- Habjan Justin, 1932
- Hafner Janez, 1905
- Hafner Janez, 1907
- Hameršak Vinko, 1907
- Hanzelič dr. Rudolf, 1905
- Hanzelj Ljudmila, 1921
- Havlicek Silva, 1921
- Hrastnik Zvonko, 1926
- Henigman Franc, 1927
- Hribar Mihael, 1885
- Hribar Neža, 1882
- Hirschegger Jože
- Hirschegger Ivana
- Hirschegger Andrej
- Hirschegger Marija
- Hirschegger Jana
- Hirschegger Pavlina
- Hirschegger Rozalija, 1930
- Hribar Ivana, 1912
- Hribar Milka, 1928
- Hribar Zofija, 1930
- Hočevar Marjan, 1913
- Horvat Leopold, 1927
- Hostnik Jože, 1891
- Ivanuša Srečko, 1897
- Ilija Alojzij, 1905
- Ilija Nuša, 1910
- Ilija Marjeta, 1929
- Ilija Matija, 1942
- Ilija Miha, 1943
- Ilija Ana, 1894
- Intihar Pavel, 1924
- Intihar Franc, 1912
- Ivič Anton, 1892
- Iglič Valerija, 1913
- Iglič Mateja, 1943
- Iglič Jana, 1944
- Iglič Magdalena, 1945
- Ilija Ivana, 1875
- Ilija Lovrene, 1910
- Jagodie Marija, 1927
- Jaklič Doroteja, 1926
- Jaklič Zdenka, 1925
- Jagodie dr. Jože, 1899
- Jaklič dr. Franc, 1892
- Jakov Avgustin, 1912
- Jakopič Ivan, 1882
- Jakoš Anton, 1913
- Jan Maks, 1920
- Jan Franc, 1909
- Jan Marija, 1918
- Jarc Vladislav, 1913
- Jarc Jože, 1940
- Jančar Alojzij, 1885
- Jančar Uršula, 1887
- Jauh Franciška, 1910
- Jankelj Franc, 1912
- Javornik Anton, 1929
- Janša Irma, 1927
- Jeglič Mirko, 1901
- Jeglič Cirila, 1910
- Jeglič Janez, 1931

- Jeglič Franc, 1934
- Jeglič Janko, 1899
- Jenko Mihela, 1924
- Jenko Janze, 1924
- Jeraj Franc, 1890
- Jeraj Marija, 1927
- Jerala Bogomir, 1915

(Dalje prihodnje)

"Torej neke tam na skem, kakor mi je pravil grozdar tam v slavonskih krajih, ko smo zvečer ležali v krogu ognja, smo se pripravili za birmo. Vse je bilo skó oblečeno. Po vasi so vil mlaje in cesto pomel sicer ni navada na kmetih. Izžanskem, ne kje drugje, bilo pripravljeno, da kar bolj slovesno sprejmejo Gori v turnu so čakali pri zvonovih, da bodo valj, tam za cerkvijo so bili pripravljeno nabiti m... da bodo iz njih streljali v počast in pozdrav.

Tam pred vasjo so nekega možaka, da naj kdaj se bo prikazala škola, čija, da bo priteklo in da bodo tedaj začeli vati z zvonovi in začeli ti z možnarji, da se bo lo tje do Krima, pa mo doli do same bele Ljubla, da bo vsa dolenska sprejemati in častiti škola.

Župan je menal se in ukazoval, kako se ljudje obnašati, da ga mijo. Včasih se je gledal v nebo in ponovno sebi pozdravni govor, če se pozdravni govor, ima tako slabo butico, drži drugača v sebi ske skrbi in včasih kak rezolje.

Načelnik požarne suval svojo četo, v vrsto šteno ozmerjal tega ni katerega čelada se svetila. Učitelj je komoredno mladež, ki se je šcipala in si nagajala, vega dela ni imela ob gangu visokega gosa. so bili odbrani za birmo pa pa kisló držali in pričakovali, kaj bo. bratje in setre so jim že cele dneve pripovedovali da jih bo škof pri školi kakoli ušes. Matero veliko trudile, da bi v ljenčice potolažile, naj poslušajo usižev, ki strašajo. Ampak neka je pa le ostalo v sruhi birmancev, ki niso ali bi verjeli bratom ali materi.

Tedaj pa pridivja si stražnik in že od je: "Se že pelja! Videl čijo, vso zavito v pračra naravnost proti v se peljajo!"

Tedaj je pa vsa župan je dal znamenje v zvoniku, naj udarje nove. Občinski sluga tje za cerkev in povedal naj zapalijo možnarje, požarne brambe je som zavpil: ahtah!

Pa so zvonovi dingl-dom, dingl-dingl tam za cerkvijo se je vi možnar — bum, bum, gi in tretji: bum, bum. In tedaj pridivji v kočija, ki se ustavi v vasjo in iz nje stopi raufenkar, ki je dimnike, kakor vsako samo se mu je smejalo del ta slavnostni sprepan ga je nekaj časa machena dal, potem pa zavpil ni: "Zapik! Nehajte, jasno in počakajte, škof! Kje pa je tist nam je prišla povedati škofovo kočijo? Dajte v roke!" Tisti je bil potem, ko je videl, ko bi trenil izpred od Tri dni ga ni bilo na

Pisana mati

SPISAL J. F. MALOGRAJSKI

Večidel, da letijo te...
...toda ni se rad pre-
...škami, še celo ne s-
...karna je bila Mlaka-
...je odšel, ne da bi bil

...kar si v takih raz-
...nič gorečneje,
...ga Bog že rešil kri-
...Molil je često, da
...k sebi. Anica pa
...kole iz kota v kot ter
...bledela. Navadila se
...muk in dasi ni bi-
...njiva za udarce in
...s katerimi jo je
...smiljena mačeha,
...bilo tožbe iz njenih
...živivo in vdano je
...vse trpljenje. Samo
...je ji je bralo, koliko
...njenih velikih mo-
...je odsevala še globo-
...nega prej. Ali baš
...mililo vsakemu člo-
...jo je videl, je imel
...z njo, vse je pomi-
...dekletce, ki mu je
...malosti odmenjena
...usoda.

...je in divjanje pija-
...se je čulo dosti-
...Korenovim, toda
...začel je ni mogel odločiti,
...začel je izvrševati pismo-
...Mlakarjevo. Včasih
...do njega, ki je čul,
...pri Mlakarjevih, ali
...pri takih prilikah
...na usesom in odgo-

...tine stvari! Saj bi
...gal, ko bi človek le
...naj storil! To ni
...nam od sebe ne mo-
...ko pa grem k sodi-
...ne, če me bodo po-

...imel dobro srce.
...in Anica sta se mu
...milila, ali pred pi-
...imel čuden strah in
...jih je, dokler je le
...kolkokrat je zagrozil
...na ljudi, ko je čul
...divjanje, da pojde
...le ni, samo zaradi
...zajala. Ne je bal, da bi ga
...do osorno ne zavr-

...potekal dan za dne-
...erno in žalostno za
...karkarja in njegovo
...pela sta, nadejala
...in se nadeja vsak
...olajšave v svojih
...nata pričakala.
...je bila prišla zi-
...je bilo vsaj za
...in dolgočasnejše.
...menemu je vendar le
...milila iz hiše, vsaj
...raztresla in poza-
...bila navezana na
...je stopila je bila
...mačehi, ki jo je
...kolkokrat ji je pri-

...počasi so tekle
...odleglo ji je pri-
...je bila v šoli ali
...kazala, da je mače-
...oma in se je lahko
...delku ter se razgo-
...nim o pokojni svoji
...stvarih, katerih
...njena otročja du-
...znal tako lepo pri-
...kadar sta bila sa-
...mila oba na svoje

...bili približali bo-
...um, bum,
...je bilo. Anico je
...že na vse zgodaj
...postelje. Treba je
...ne kruha speči in
...nala nanositi več
...traj nego po navadi.
...delu je mo-
...Celo dopoldne
...mačeha semtertja,
...merjala, da so se
...solze po licih. Bilo
...kako mehko pri sre-
...kaj, da se je
...je tako živo, ka-
...ničnih praznikih,
...mamica živela.
...ni bilo treba ni-
...samo gledala je,
...mesila župnek

...Partizanska početja v Slo-
veniji od pomladi 1944
do maja 1945

— Leta 1789 je bilo v Zed.
državah šest mest, ki so imela
več kot 8.000 prebivalcev in si-
cer: Philadelphia, New York,
Boston, Charleston, Baltimore in
Salem.

— Piše begunec iz Rima
Prepričan sem, da poznate
početje slovenskih partizanov v
prvih treh letih italijanske od-
nosno nemške okupacije, saj
sta izšli o tem dve knjigi, ne sa-
mo opisov njih zločinov proti
prebivalstvu, ki se jim ni pri-
družilo, ampak tudi polni do-
kumentov, da so vršili parti-
zani svoja zlodejstva po načrtu
in na ukaz svojih voditeljev ko-
munistov. Vi morda še ločite
med partizani in komunisti, mi
smo se tega odvadili, ker so bi-
li vsi partizani dejansko popol-
noma pod komunistično kom-
mando in tako v praksi za nas
ni bilo nikakega razločka. Ni-
so pa vam znane hudobije, ki
so jih ti ljudje izvršili nad na-
šim narodom v zadnjem letu.
Samo nekaj teh stvari mislim
danes naštet. To, kar našte-
jem, dovolj kaže, da so partiza-
ni ali bolje komunisti bili in o-
stali vsa leta eni in isti.

— Dvojce naj pripomnim za za-
četek. Prvo je dejstvo, da so
komunisti v letu 1944 na Slo-
venskem zelo nazadovali. V os-
trih borbah med antikomunisti
in partizani je bil očičen ved-
no večji prestor. Tudi število
aktivnih partizanov se je zelo
skrčilo. Na Slovenskem ni bi-
lo več domačih partizanov v
bojnih edinicah kot kakih 4.000.
Drugi so bili sami tujci, ki so
pomagali domačim komunistom
— mešanica Balkancev, Lahov
in celo Nemcev. Radi svoje sla-
bosti so morali tudi v svoji
taktiki popustiti. Kljub temu
moramo žalibog zaznamovati v

— VSE KARKOLI
se potrebuje od zobozdravnika,
bodisi izvlečenje zob, puljenje
zob in enako, lahko dobite v va-
še polno zadovoljstvo pri dr. Zup-
niku, ne da bi zgubili pri tem
dosti časa. Vse delo je narejeno,
kadar vam čas dopušča. Uradni
naslov:

DR. J. V. ZUPNIK
6131 St. Clair Ave.
Nad North American banko
in nad prodajalno žganja.
Vhod na 62. cesti, Knausovo
poslopje.
(Nov. 6, 8.)

tem času toliko zločinov, da je
vendar jasno, da so ostali komu-
nisti vedno, kar so bili. Tu-
di, če bodo sedaj, ko so začasno
zmagali, kdaj v svoji taktiki
popuščali, vendar se ne smemo
dati varati, da hočejo izvršiti
ves svoj komunistični načrt.

Druga stvar, na katero bi
rad opozoril, je tale: Ko so bili
partizani odločno potisnjeni v
defenzivo in so se morali povsod
umikati, so začeli širiti div-
je vesti o domobrantskih "zlo-
činih." V boju se vedno zgodil,
da kdo prekorači silobran. Tu-
di domobranci so kdaj kakega
komunista na svojo roko pre-
več potipali. Nikoli pa niso o-
dobravali nobenega zločina, pa
naj bi bil izvršen nad komur-
koli. Strašno pa so bile te stva-
ri pretirane. V svojih listih so
partizani priobčevali skoro ne-
umne izmišljotne o tem, kaj da
so vse domobranci zakrivali.

Kar so kje Nemci storili, to so
partizani vse obesili slovenskim
fantom. Ko so pisali o tem, ka-
ko so Nemci in vlasovci izropali
Metliko in okolico, so vse to
prišleli domobrancem, čeprav
pri tej stvari noben domobra-
nec ni bil navzoč. Celo metli-
ški župni upravitelj jim je mo-
ral podpisati neko izjavo, da
obsoja radi tega domobrance,
čeprav so v svojih listih komu-
nisti pravilno našli čete, ki so
tam divjale. Sami takrat niso
naštevili domobrancev. Toda
tem ljudem pač služi vsako
sredstvo, naj bo še tako umaza-
no, za komunistično propagan-
do. Za svoj komunizem se ne
strašijo nobenega zločina, kaj
še obrekovanja. Upam, da va-
ši Slovenci v Ameriki niso na-
sedali takim obrekovanjem
svojih slovenskih ljudi.

— **Uboji partizanov v zadnjem le-
tu, ki jaz zanje vem:**
Na velikonočni teden 1944 so
partizani odpeljali kaplana-no-
vomašnika Kerna, doma iz Gor-
enjskega, ki je bil nastavljen
v Hinjah pri Žužemberku. Pri-
je so izpovedale, da so ga naj-
prej mučili v Gradencu pri Žu-
žemberku, nato pa vlekli v Be-
lo Krajino in ga tam pred po-
kopskiško kapelico justifikirali.
Skoraj izstočasno so odpelja-
li iz Loškega Potoka župnika
Pravharja in okrog 20 deklet.
Večina teh je bila ubita.

Dne 13. junija so odpeljali
dr. Albina Tkavca, lavantini-
skega duhovnika, ki je bil v
službi na Primorskem. Svoj
zločin so hoteli olepšati z nekim
potvorjenim pismom, v kate-
rem da obžaluje svojo zmoto.
V poletju so partizani odpe-
ljali iz Zavrata pri Idriji 13
deklet. Za štiri od teh vemo,
da so bile ustreljene v bližini
Cerkna.

Istočasno so v Zapužah pri
Ajdovščini partizani ubili štiri
člane zavedne slovenske druž-
ne Brecej (brat pok. dr. Bre-
celja iz Ljubljane). Pri najde-
nih žrtvah so se dobro pozna-
li sledovi mučenja.

Na Tolminkem so med dru-
gimi ubili sledeč: Lavrenčič
Jožeta v Logju, Leban Jankota
v Čadrgu pri Tolminu, Podob-
nik Jožeta v Šebreljah, trgovca
Oštrirja Izidorja v Bovcu. Isto-

časno so v Zapužah pri
Ajdovščini partizani ubili štiri
člane zavedne slovenske druž-
ne Brecej (brat pok. dr. Bre-
celja iz Ljubljane). Pri najde-
nih žrtvah so se dobro pozna-
li sledovi mučenja.

Na Tolminkem so med dru-
gimi ubili sledeč: Lavrenčič
Jožeta v Logju, Leban Jankota
v Čadrgu pri Tolminu, Podob-
nik Jožeta v Šebreljah, trgovca
Oštrirja Izidorja v Bovcu. Isto-

časno so v Zapužah pri
Ajdovščini partizani ubili štiri
člane zavedne slovenske druž-
ne Brecej (brat pok. dr. Bre-
celja iz Ljubljane). Pri najde-
nih žrtvah so se dobro pozna-
li sledovi mučenja.

Na Tolminkem so med dru-
gimi ubili sledeč: Lavrenčič
Jožeta v Logju, Leban Jankota
v Čadrgu pri Tolminu, Podob-
nik Jožeta v Šebreljah, trgovca
Oštrirja Izidorja v Bovcu. Isto-

časno so v Zapužah pri
Ajdovščini partizani ubili štiri
člane zavedne slovenske druž-
ne Brecej (brat pok. dr. Bre-
celja iz Ljubljane). Pri najde-
nih žrtvah so se dobro pozna-
li sledovi mučenja.

Na Tolminkem so med dru-
gimi ubili sledeč: Lavrenčič
Jožeta v Logju, Leban Jankota
v Čadrgu pri Tolminu, Podob-
nik Jožeta v Šebreljah, trgovca
Oštrirja Izidorja v Bovcu. Isto-

časno so v Zapužah pri
Ajdovščini partizani ubili štiri
člane zavedne slovenske druž-
ne Brecej (brat pok. dr. Bre-
celja iz Ljubljane). Pri najde-
nih žrtvah so se dobro pozna-
li sledovi mučenja.

Na Tolminkem so med dru-
gimi ubili sledeč: Lavrenčič
Jožeta v Logju, Leban Jankota
v Čadrgu pri Tolminu, Podob-
nik Jožeta v Šebreljah, trgovca
Oštrirja Izidorja v Bovcu. Isto-

časno so v Zapužah pri
Ajdovščini partizani ubili štiri
člane zavedne slovenske druž-
ne Brecej (brat pok. dr. Bre-
celja iz Ljubljane). Pri najde-
nih žrtvah so se dobro pozna-
li sledovi mučenja.

Na Tolminkem so med dru-
gimi ubili sledeč: Lavrenčič
Jožeta v Logju, Leban Jankota
v Čadrgu pri Tolminu, Podob-
nik Jožeta v Šebreljah, trgovca
Oštrirja Izidorja v Bovcu. Isto-

časno so v Zapužah pri
Ajdovščini partizani ubili štiri
člane zavedne slovenske druž-
ne Brecej (brat pok. dr. Bre-
celja iz Ljubljane). Pri najde-
nih žrtvah so se dobro pozna-
li sledovi mučenja.

Na Tolminkem so med dru-
gimi ubili sledeč: Lavrenčič
Jožeta v Logju, Leban Jankota
v Čadrgu pri Tolminu, Podob-
nik Jožeta v Šebreljah, trgovca
Oštrirja Izidorja v Bovcu. Isto-

časno so v Zapužah pri
Ajdovščini partizani ubili štiri
člane zavedne slovenske druž-
ne Brecej (brat pok. dr. Bre-
celja iz Ljubljane). Pri najde-
nih žrtvah so se dobro pozna-
li sledovi mučenja.

Na Tolminkem so med dru-
gimi ubili sledeč: Lavrenčič
Jožeta v Logju, Leban Jankota
v Čadrgu pri Tolminu, Podob-
nik Jožeta v Šebreljah, trgovca
Oštrirja Izidorja v Bovcu. Isto-

tem Koren Ivana. V Ladrach
so mučili Soldat Ivana in na to
ubili.

V Brdih je znana "dolina
smrti." Tam so justifikirali ce-
lo vrsto Slovencev, med drugi-
mi je bil tam ubit profesor Vu-
ga meseca marca.

V bližini Gornje Branice je
okrog 200 grobov. Blizu Gor-
nje Tribuše je delovala parti-
zanska sodnija. Tam je bilo iz-
vršenih blizu 300 eksekucij.

V jeseni 1944 so partizani od-
peljali iz Kanala župnika v po-
koju g. Piska. Vlačili so ga iz
krajja v kraj, končno pa ubili
pri Cerknem. Isto se je zgodilo
z župnikom Obidom iz Beneške
Slovenije.

— **Požigi in bombardiranja**
Na Gorenjskem je najgrozot-
nejši zločin uničenje ljudske
šole na Jesenicah, pri čemer je
izgubilo življenje veliko število
otrok.

V Stični so v jeseni 1944 s
peklenkim strojem razbili ob-
činsko hišo, kjer je našlo smrt
spet večje število ljudi.

Večina sabotažnih dejanj so
izvršili partizani v direktno
škodo slovenskih ljudi, ne da
bi to škodovalo kakorkoli oku-
patorju. Tako so napadali
vlak, kjer so se vozili samo ci-
vilisti, seveda Slovence. Tako
januarja letos položili mino, na
kateri je uletel v zrak vlak pri
Košani. Ubilih je bilo 110 Slo-
vencev in 80 težko ranjenih. Od
Nemcev sta bila lažje ranjena
samo dva vojaka.

Na Dolenjskem so zlasti tr-
pele radi neprestanih požigov
okolice Žužemberka, Kočevja
in Trebnja. Hinje in Zvirče so
popolnoma požgali. Najprej so
ljudi segnali v šolsko poslopje,
vasi izropali, potem pa zažgali.
Ljudi so izgnali iz vasi za stal-
no. To je bila partizanska
pravica maščevanja nad doma-
čim prebivalstvom.

Dne 1. septembra lani so po-
žgali do polovice Črni vrh nad
Idrijo.

V poletju 1944 so posebno
zadivjali v Savinjski dolini. Po-
žgali so železniške postaje. U-
ničili so katoliške prosvetne do-
move kot v Šmartnem na Paki,
v Mozirju, v Nazarjih itd. U-
ničenihi je bilo na novo tudi več
cerkva, kot Sv. Križ nad Sošta-
njem, Poljane, itd.

Titova letala so od meseca
februarja dalje prihajala in
bombardirala kraje, ki nimajo
prav nobenega vojaškega po-
mena. Bombardirali so med
drugim Ribnico, kjer so čisto
razdejali cerkev; Kočevje, kjer
prav za prav ni več mesta, da-
lje Šmarje, Št. Vid, Žužemberk,
Šmihel, Kostanjevico, Rakek,
Postojno, kjer so uničili cer-
kev; Idrijo, kjer so razbili oko-
li 110 hiš in seveda po partizan-
sko spet cerkev.

— **Izgnanci in begunci**
Besedo begunec poznajo Slo-
vence že dolgo. Najprej so iz-
ganjali Nemci iz Gorenjske in
Štajerske. Pa so se od Hitler-
ja naučili tudi partizani. Tako
so izgnali iz okolice Žužember-
ka na stotine družin ali v Ljub-
ljano ali pa v Novo mesto. S se-
boj je smel vzeti tak izgnanec
le malenkost, vse drugo so mu

vzeli v korist "narodne obla-
sti." Tako so izgnali vasi Hinje,
Zvirče, Breg, Ambrus, Zagradec
in Dvor. Na tisoče pa je
bilo prostovoljnih beguncev iz
krajev, kjer je začasno zavlada-
la partizanska narodna ob-
last.

— **Paktiranje z okupatorjem**
Naj omenim še paktiranje
partizanov z okupatorjem. Nas,
ki smo gledali vso nemoralnost
partizanskega gibanja od blizu,
ni prav nič presenečalo, da so
partizani dostikrat sodelovali
z okupatorjem proti domačemu
prebivalstvu. Nemci so imeli
na Slovenskem primeroma ma-
le posadke. Tisto vpitje, da
partizani drže toliko in toliko
nemških divizij, kar smo mo-
rali vedno poslušati na london-
skem radiu, je bila navadna
prevara. V vsej Sloveniji niso
Nemci imeli več kot morda 3
tisoč mož. Od časa do časa so
odposlali tudi vlasovce, toda
teh ni bilo veliko in seveda niso
Nemci. Zato je bilo Nemcem
zelo všeč, da so imeli pred par-
tizani mir na prometnih mestih.
Zgodilo se je tako, da so skle-
pali zlasti v Julijski Krajini
dogovore, da drug drugega ne
napadajo. Partizani so imeli
mir pred Nemci in Nemci pred
partizani. Ti dogovori sami po
sebi niso nič velikega, ker pač
partizanov ni bilo toliko, da bi
mogli resno Nemce ogroziti, so
pa silno značilni za miselnost
partizanov. Da morejo nekaz-
novani napadati domače na-
spornike, se dogovore z oku-
patorjem, da mu bodo dali mir.
Nemcu, ki je sovražil naš nar-
od, je bilo to samo všeč, če so
komunisti pobili čim več Slo-
vencev. Te dogovore je pose-
doval grof Pace, nemški eks-
ponent v Gorici. Tako je znan
zlasti dogovor, sklenjen 5. juli-
ja v Pevni pri Gorici, ki je go-
voril o nenapadanju in celo o
teritoriju, kjer bodo Nemci pu-
stili partizane, da delajo kar
hočejo. Bilo pa je še več takih
slučajev.

Ljudstvo na Primorskem je
bilo silno razočarano tudi, ko
je videlo, da sodelujejo parti-
zani in isti Italijani, ki so po-
prej Slovence preganjali. Raz-
ni Garibaldinci so se bratili z
voditelji slovenskega komuniz-
ma. Prej so ti ljudje šikanirali
ljudstvo v imenu fašizma, se-
daj so ga pobijali v imenu
jugoslovanskega komunizma.

Navedel sem vam samo ne-
kaj najznačilnejših stvari, ki
pričajo, kaj je bil za Slovence
partizanski komunizem. Tako
boste bolje razumeli, da je mo-
ralo priti do resnega ljudskega
odpora proti nemoralni družbi,
ki je zaslužjevala naš ubogi
narod.

— **JOHN ZULICH**
INSURANCE AGENCY
IVanhoe 4221
18115 NEFF ROAD
Soba se odda
Odda se opremljena soba za
1 ali 2 deklet. Vprašajte na
1051 Addison Rd. suite 3.
(261)

— **DR. PAUL W. WELSH**
HYDROPATHIC CLINIC
423 Citizens Bldg.
850 Euclid Ave.
Uradne ure:
10 do 4 razen v sredo
in po dogovoru.
Telefon: MAin 6016
(Tues.-x)

— **DR. J. V. ZUPNIK**
6131 St. Clair Ave.
Nad North American banko
in nad prodajalno žganja.
Vhod na 62. cesti, Knausovo
poslopje.
(Nov. 6, 8.)

— **DR. J. V. ZUPNIK**
6131 St. Clair Ave.
Nad North American banko
in nad prodajalno žganja.
Vhod na 62. cesti, Knausovo
poslopje.
(Nov. 6, 8.)

— **DR. J. V. ZUPNIK**
6131 St. Clair Ave.
Nad North American banko
in nad prodajalno žganja.
Vhod na 62. cesti, Knausovo
poslopje.
(Nov. 6, 8.)

— **DR. J. V. ZUPNIK**
6131 St. Clair Ave.
Nad North American banko
in nad prodajalno žganja.
Vhod na 62. cesti, Knausovo
poslopje.
(Nov. 6, 8.)

DELO DOBIJO DELO DOBIJO

Sprejme učence za karpentersko stroko

Sprejme se več fantov nad 18 let starih, ki bi se ho-
teli izučiti karpenterske stroke. Imajo lepo priliko iz-
učiti se stroke, ki je vedno zaposlena in ki dobro plača.
Zaglasite se dopoldne ob 10 vsak dan razen v soboto v
uradu

DEMSHAR BUILDERS CO.
874 East 140th Street

MALI OGLASI

— **Vojak išče sobo**
Vojak, pravkar prost voja-
ščine, želi dobiti opremljeno so-
bo ali dve. Kdor ima kaj pri-
merne, naj pusti naslov v
uradu tega lista.

— **Ako iščete**
dobrega popraviljalca za vaše
čevlje, pridite k nam. Vedno
prvovrstno delo. Popravljamo
stare čevlje. Cene zmerne in fi-
no delo.

FRANK MARZLIKAR
16131 St. Clair Ave.
(Tues. x)

— **Ne čakajte, kadar sle-
boini!**
Pridite takoj k meni, da vam
razložim v vašem lastnem je-
ziku, kaj lahko storim za vas.
Pravočasna in pravilna prei-
skava boleznih prinese mnogo-
krat lahko ozdravljenje. V mo-
jih 15 letih skušnje v bolnišni-
ci sem bil uspešen v zdravljen-
ju zastarelih boleznih kot je
revmatizem, bolezen v želodcu,
mehurju (Prostate) na vodi in
podobno.

— **THE OHIO BELL TELEPHONE CO.**
Ženska dobi delo
Ženska dobi delo za pomiva-
nje posode v restavraciji; de-
lo je samo zvečer.

— **Sorn Restaurant**
6036 St. Clair Ave.
EN 5214 (261)

— **Išče se karpenterje**
Stalno delo. Dobra plača. Ke-
zar zanima, naj se zglaš na
960 E. 185. St. (x)

— **Delo vzame**
Ženska vzame na dom lika-
rije. Naslov izveste v uradu te-
ga lista. (260)

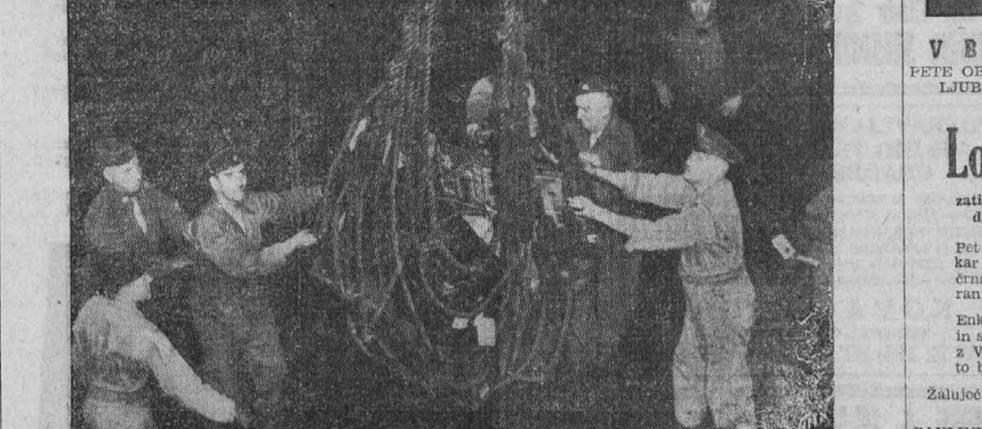
— **Ženske**
Punch Press operatorice
Stalno delo
Plača od ure in od kosa
Guarantee Specialty Mfg. Co.
koncem E. 96. St.
2 bloka severno od St. Clair
(264)

— **MALI OGLASI**
Novo vodstvo!
Popravljamo pralne stroje,
vacuum čistilce, električne likal-
nike, in druge električne pred-
mete. Mi kupimo in prodajamo
pralne stroje. Pridemo jih
iskat ter jih pripeljemo na dom.
St. Clair Repair Service
7502 St. Clair Ave.
EN 7215. (M-T-x)

— **Furnezil**
Popravljamo vsake vrste
Resetting \$15, čiščenje \$5
Termoost kontrola
Lahka mesečna odplačila
Chester Heating Co.
Govorimo slovensko
1193 Addison Rd.
ENdicott 0487 (x)

— **Posestvo naprodaj**
Kdor hoče svoj denar dobro
investirati, naj kupi ta tri po-
sestva: 6121, 6123 in 6125 St.
Clair Ave. Za informacije po-
kliče MA 6530. (x)

— **Ženska išče delo**
Ženska išče delo, da bi po-
mogala v gostilni ali restavraci-
ji. Kdor ima kaj primernega,
naj pokliče IV 4814.

Ko so v New Yorku odšli na stavko pristaniški delavci, so se ameriški častniki javi-
li za razkladanje tovora z ladi, da bodo lahko prej odplule nazaj v evropska pristanišča
po naše vojake, ki že težko čakajo, da se jim ponudi prilika vrniti se v domovino.

KRALJICA DAGMAR

ZGODOVINSKI ROMAN

Valdemar je s pepelnato glavom zadovoljno kimal. Niti sam se ni nadejal, da se morejo iskri v pepelu tako hitro zanetiti.

"Samo hiti, postavi se ribičem na čelo, pojdi z njimi od gradu do gradu, in povsodi ti odpro vrata. In kjer bi bile pretrdno zaprte, jim pomagajo ribiči s svojimi sekirami. . . . Odlašati ne smeš niti en dan."

Valdemar je še vedno tako kimal in si okoli bokov opasal z zlatom tkan pas s težkim, na obe strani brušenim mečem, ki je bil popolnoma podoben meču arhangelja Mihaela, ki je šel v boj proti zavrnjenim angeljem. Na glavi je imel že tudi čelado z naličnikom in velikanskimi krili, in prsih oklep z luskino na luskini in na nogah polo železja.

Škof Valdemar je takoj poslušal. Samo da mu je bilo nekako težavno sedeti na konju. V štirinajstih letih se človek odvadi celo česa drugega. Zadnjič na potu iz ječe v kraljevski grad se je le s težo obdržal v sedlu.

Toda bile so čudne postave, na katerih čelo se je postavil Valdemar, da bi mlademu kralju strgal z glave krono in njegovi še mlajši nevesti takoj prvo leto v novi domovini ogenil s pelinom. Že od daleč so delali na človeka neugoden vtis. Pri srajcah so imeli rokave zavilane do komolca, hlače do kolen in na nogah lesena obuvala. Njihovo orožje so bile skire, sidra, vesla. Pošten meč je bilo videti malokje. Njihovi obrazi so bili zaraščeni z gostimi, sčtinastimi bradami, njihova lica zagorela od vročine, velike ustnice iztegnene, da vgriznejo kar najsilnejše.

Vporniki so namerili proti obrežju.

Vržejo se na svatovski sprevod, ki se mora vsekako tod vrniti iz Bukovca . . .

In res se je zdelo, da se je na ti strani vzdignilo vse.

Nekoliko starih Dancev, o katerih so rekali, da je v vsakem trojna kri: nemška, švedska in domača, je pozdravilo čudno četo z bodočim kraljem, da je Valdemaru samemu v taki družbi postalo tesno pri srcu. Na obrazih brodarjev je bila brazgotina poleg brazgotine, njihove roke so bile polne žuljev, njihove mogočne prsi napete in iz grla so jim prihajali glasovi neizmerno strašnejši od onih, ki prihajajo na ušesa brodarjev, ko se pokažejo bela jadra z mračnimi oblaki in poletava nad jamborom družba zvedavih galebov.

"Hej . . . kaj je to! — Ali vidite?" je kričnil naenkrat oni izmed brodnikov, ki je ravno hotel ogovoriti Valdemara in ga zagotoviti zvestobe svojih tovarišev.

In ribiči so videli zelo dobro . . .

Bregu se je bližala nevelika ladjica . . .

V ladji so bili samo kaki trije možje . . .

"Ti nam ne smejo ubežati."

"In ne ubeže . . . Tujci so."

"Bogatini . . ."

"Boš videl, kralj, kako ume- mo svoje rokodelstvo."

Takoj je bilo nekoliko čolnov na valovih, in niti deset minut ni preteklo, ko je bila ladja s tujci obkoljena od vseh strani . . .

Na tuji ladji so se sicer posvetili meči, a samo da so se zalesketali.

Colnarji na skielksjoerskem obrežju so res izborno umeli

so svoje rokodelstvo. Škof Valdemar je strmel nad hitrostjo, s katero so se polastili tujcev.

Vsi trije so si bili podobni, kakor da so padli drug druge- mu iz oči.

Govorili so tudi nekoliko nemški.

Med brodniki ni nemškega razumel nihče. Toda za vprašanje in odgovarjanje ni bilo časa. Brodniki so hoteli kar najpreje na breg. In ko so si ogledovali vjetnike, so se že skoro kekali, da so se spustili za njimi.

Na njih ni bilo nič, kar bi lahko pograbili. Obleka tujcev je bila slaba, usnjata krzna obrabljena, samo meči ob boku so se jim še svetili.

Tujci so imeli roke zvezane na hrbtu . . . Meče ob boku so jim pustili v zasmeh.

"Kdo ste?" Škof Valdemar je govoril v nemškem jeziku.

Danski brodniki so nagubali čela; toda molčali so, ker bodo, ko bo on kralj, tako rokodelstvo lahko izvrševali po dnevi in po noči . . .

"Umetniki . . ." Obličje škofa Valdemara se je razjasnilo . . .

"Katerga naroda?"

"Francozkega."

"In kaka je vaša umetnost?"

Škof Valdemar je pričeval biti prijazen.

"Jaz sem sokolnik, ki sem na nemškem cesarskem dvoru, na kraljevskih dvorih francozskem ali angleškem dobrodošel in cenjen gost vselej, kadarkoli se mi poljubi . . ."

"Jaz sem borilec, kateremu bi moral v Evropi poiskati enake-

CLEVELAND ORCHESTRA
ERICH LEINSDORF, dirigent
Četrtek 8. nov. 8:30
Sobota 10. nov. 8:30
SEVERANCE DVORANA
Program vključuje dela Mozarta, Debussy in Shostakovicha
Vstop: Severance dvorana CE 7300

K. S. K. JEDNOTA

★ ★ ★ ★ ★

POSOUJE DENAR

članom in nečlanom

na zemljišča in posestva

po 4% obresti

brez kake provizije

ali bonusa

★ ★ ★ ★ ★

Posojila so napravljena na tak način, da se na glavnico odplačuje v mesečnih obrokih.

Za pojasnila in informacije pišite na:

GLAVNI URAD K. S. K. JEDNOTE

351-53 NORTH CHICAGO STREET

JOLIET, ILLINOIS

Nudimo v nakup

Lepe SKRINJE IZ CEDROVINE.

Z bombažem napolnjene in innerspring MODROCE.

POSTELJE, različne velikosti in fedre.

Nov THOR PRALNI STROJ na razstavi, ki si ga lahko že zdaj naročite.

Pridite, oglejte si in naročite pri nas trpežno blago.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6104 St. Clair Avenue

JOHN SUSNIK

POPRAVLJAMO STREHE IN VRŠIMO VSAKOVRSNA GRADBENA DELA

Prenovljenje je naša posebnost. Sedaj je mogoče dobiti material za renoviranje in popravilne hiš. STREHE POKRIVAMO OD \$75.00 NAPREJ. Vse delo je prvovrstno in v vaše zadovoljstvo. Ako želite, se plačevanje uredi na lahka mesečna odplačila. Se priporočamo za naklonjenost.

KOVAC BROS.

GENERAL CONTRACTORS

KE 5030

956 E. 185. ST.

IV 5888

SKEBE & ULLE
PLUMBING and HEATING CO.

15601 Waterloo Rd.

Kenmore 7248

ga . . . Pri poslednjem turnirju v Parizu sem zlomil trideset sulic."

"Jaz sem lovec, ki umem pripravljati čudodelno roso, s katero se mažejo loki in lovski noži!"

"In kako da ste prišli sem, ker vendar ni ničesar, s čimur bi mogli pomnožiti svojo slavo?"

"Zagnala nas je sem grozna nevihta . . . Ladija se nam je razbila daleč od tod na severu ob skalah v razburkanem morju . . . Od tega časa blodimo —

blodimo — da se nam je končno posrečilo, priti zopet med ljudi . . ."

"Tako jih razvežite! — Gospodje, bodite mi dobrodošli."

"Srčna hvala ti za tvojo velikodušnost! — Nismo se nadejali, da tako daleč na polnočni

strani umejo evropski je," je spregovoril v nemščini najstarejši čev in se Valdemaru priklonil. "In komu smo velikodušnost?" (Dalje prihodnjaja)

NOV. 21, 1945

VAŽEN DAN ZA TISOČE

VETERANOV ARMADJE SEDAJ V CIVILNEM ŽIVLJENJU

"FANT! TA PRILOŽNOST JE PREDOBRA, DA BI JO ZAMUDIL!"

"Jaz lahko pridem nazaj v Armado z mojim prejšnjim činom in z vsemi novimi posebnimi re-enlistment privilegiji, vključno z vsevi dobro plačo, hitri napredek, bonusi, podporo za odvisne, prijetni nov 20-letni pokojninski načrt, — ako jaz re-enlistam na ali pred 21. novembrom."

OD SEDAJ pa do 21. novembra se bo na tisoče armadnih veteranov zopet priglasi- lo v novo mirodobno redno armado Strica Sama. Kajti—vojaki, ki so bili odpušteni med 12. majem in 1. novembrom letošnjega leta in se zopet priglasi- jo do 21. novembra ali prej, se bodo mogli vrniti v armado z istim činom, kakoršnega so imeli ko so bili odpušteni.

Vojaki, ki so zadovoljivo služili 6 mesecev in so bili odpušteni kot prostaki, bodo z zopetnim priglason pred 21. novembrom dobili čin prostaka prvega razreda.

Vojaki, ki so sedaj v armadi in ki bodo prosili za odpust po 1. NOVEMBRU v namenu, da se zopet priglasi- jo v redno armado, bodo tudi obdržali svoj sedanji čin, ako se vpišejo v 20 dneh po odpustu pred 1. FEBRUARJEM 1946.

Te posebne pravice so značilne v novi postavi, ki jo je sprejel kongres, da postavi najboljšo pla-

čano, najboljšo vežbano mirodobno armado v zgodovini U. S. Malokatero priložnosti za kariero celega življenja nudijo toliko privlačnih ugodnosti.

"NAJBOLJŠA SLUŽBA NA SVETU"

Ali si morete misliti kako drugo delo, ki bi vam prinašalo dobro plačo, hrano, obleko, stanovanje, brezplačno zdravniško in zobozdravniško postrežbo, potovanje po celem svetu, 30 dni dopusta vsako leto, izobrazbo in učenje v skoro 200 poklicih in strokah, in ste v položaju, da greste v pokoj z življenjskimi dohodki vsak čas po 20 letih službe?

Ni drugega dela! Zaradi tega smatrajo vaše delo v novi mirodobni redni armadi za "najboljšo službo na svetu."

To so samo poglobitve točke nova Postave za Prostovoljni Nabor za Oboroženo Silo leta 1946. Vsak Amerikanec bi moral znati popolno povest. Zglasite se pri vaši najbližji armadni naborni postaji in dobite vsa dejstva.

POGLAVITNE TOČKE NOVEGA NABORNEGA PROGRAMA

1. Pristop za 1½, 2 ali 3 leta. (Enoletni vstop dovoljen za vojake, ki so bili v armadi šest mesecev.)
2. Pristopna starost od 17 do 34 let vključno, razun onih, ki so sedaj v armadi, ki se morejo nanovo priglasi- ti v vsaki starosti in za bivše vojake, pri katerih je odvisno od dolgoti vojaške službe.
3. Vojaki, ki se zopet priglasi- jo, obdrže svoje sedanje čine, ako se priglasi- jo v 20 dneh po odpustu in pred 1. februarjem 1946. Isto velja za vojake, ki so bili odpušteni med 12. majem in 1. novembrom 1945, ki so se priglasi- li pred 21. novembrom 1945.
4. Najboljša plačilna lestvica, zdravniška oskrba, hrana, stanovanje in obleka v zgodovini naše armade.
5. Povišanje bonusa za zopetno priglasi- tev \$50 za vsako leto v aktivni službi, odkar je bil plačan zadnji tak bonus, ali pa od zadnjega vstopa v službo.
6. 20% posebne plače za službo onkraj morja.
7. Do 90 dni plačanega dopusta, kar je odvisno od dolgoti službe, s počitniško plačano vojni domov in nazaj, za vojake, ki so sedaj v armadi in se zopet priglasi- jo.
8. 30-dnevni dopust vsako leto s polno plačo.
9. Vežbalna plača (na podlagi dolgoti službe) vsem vojakom, ki so odpušteni, da se zopet priglasi- jo.
10. Povišek 5% v plači za vsake 3 leta službe — dodatno k mnogim drugim možnim povišanjem.
11. Na izbiro izstopiti s polovično plačo za celo življenje po 20-letni službi — ali tri četrtine plače po 30-letni službi. (Pokojnina je kot za čin Master ali First Sergeant celo življenje do \$155.25 na mesec.) Vse prejšnje dejanske vojaške službe štejejo za pokojnino.
12. Korist po GI postavi glede pravic.
13. Podpora za družino za čas vojaške službe za one, ki so odvisni od vojaka, ki se je priglasi- l ali nanovo priglasi- l pred 1. julijem 1946.
14. Priložnost učiti se enega ali več izmed 200 poklicov in strok, ki se poučujejo v vojaških strokovnih šolah v U. S. ali okupiranih deželah.
15. Izbiira oddelka službe in prekomorskega kraja v zvezi s službi, na tleh ali v službeni armadi na triletni službi.
16. Prednost dobrot National Service Life Insurance.
17. Rezervni in A. U. S. Commissioned častniki, ki so bili odpušteni iz aktivne službe, se morejo priglasi- ti v Grade 1 (Master or 1st Sergeant) in se morejo obdržati svoj rezervni čin.

MESEČNA PLAČA—ENLISTED MEN

poleg hrane, stanovanja, obleke in zdravniške oskrbe.

	Starting Base Pay Per Month	MONTHLY RETIREMENT INCOME AFTER:	
		20 Years' Service	30 Years' Service
Master Sergeant or First Sergeant	\$138.00	\$89.70	\$155.25
Technical Sergeant	114.00	74.10	128.25
Staff Sergeant	96.00	62.40	108.00
Sergeant	78.00	50.70	87.75
Corporal	66.00	42.90	74.25
Private First Class	54.00	35.10	60.75
Private	50.00	32.50	56.25

(a)—Dodatno 20% poviška za prekomorsko službo.
(b)—Dodatno 50% za letalsko posadko, padalce itd.
(c)—Dodatno 5% povišanje plače za vsako triletno službo.

SEE THE JOB THROUGH
U. S. Army
BE A
"GUARDIAN OF VICTORY"
AIR FORCES • GROUND FORCES • SERVICE FORCES

VPIŠITE SE ZOPET SEDAJ PRI VAŠI
NAJBLIŽJI NABORNI POSTAJI
U. S. ARMY